

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

להשקות אילנות

זוכר כשעלינו לארץ בהיותי ילד בגילך הייתי עוזר הרבה בבית, רב הקניות אני קניתי, הייתי יוצא בערב שבת אל השוק הרחוק, שם קניתי יין, ירקות, קמח וכל מה שהיו צריכים. ידעתי שלאמי אין מספיק כח לקנות.

יום אחד את מי אני רואה בשוק? את קלמן חברי מהכפר. על פניו דמעות נסתרות. הוא בוכה. פניתי אליו בחינה, אף נראה היה שהוא כעוס מאד ומרגז. נסיתי לדובבו, שאלתי לשלומי. בתחלה הוא השיב לי בקצרה ובקצר רוח, אף הבנתי שהודמנה לי מצוה לחזקו. שאלתי אותו שאלות וספרתי ספורים, עד שלבו נפתח ואמר לי בכעס: "אינני אוהב לעזר בבית, כל פעם מבקשים ממני לעזר ולקנות ולסחב ולסדר... אין לי כח לזה, אני רוצה רק לשחק!!"

הקשבתי לו והשבתי לו בתמיהה: "מה? היודע אתה את גדל המצוה והזכות לסייע להורים? הרי בזה אנו מקיימים את התורה לעבדה ולמעשה... בכל פעם שאני עוזר בבית זה ממלא את לבי בשמחה גדולה. יהודי אני המקיים את התורה כראוי, הרי עקר הלמוד הוא המביא לידי מעשה". שוחחנו הרבה, ומאז התחזק גם הוא והחל לקיים את המצות בשמחה גדולה ובחשק רב.

סענדר: "אה, אני מבין, זה נקרא להשקות אילנות, נכון? זאת אומרת שגם אני יכול להשקות אילנות ולחזק חברים ולעודדם... שכוים זיידע, מאד התחזקתי".

שמחה גדולה להתחיל מעשה ג'. רבנו ספר לנו על אדם שזכה להיות 'חכם'. הגיעה השעה הגדולה בה הוא מתכוון לעזוב את העולם ולהשיב את נשמתו ליוצרה. אף יש לו צווי חשוב לבניו, צוואה ובה הוא מבקש מהם בקשה אחת: "תשתדלו להשקות אילנות".

חכם הוא הצדיק הגדול המלמדנו דעת ועצות איה לעבד את השם יתברך. מהי הצוואה שהצדיק השאיר לנו? להשקות אילנות. אילן גדל לאחר הסמנת גרעינים באדמה, זוהי פעולה ראשונה, אף היא אינה מספקת. ההשקיה התמידית ששופכים ומשקים אותה במים רבים היא זו הגורמת לה לצמח ולגדל ולפרח.

רבנו מלמד אותנו שאף אנו - עלינו להשקות אילנות לדבר דבורים טובים עם חברים, ללמדם עצות שלמדנו הצדיק איה לעבד את השם ולחזקם מתוך אהבה בדברים מחזקים ומעודדים.

סענדר למד מעשה זה ולא הבין מה שיהי להשקות אילנות אליו, ילד בכיתה ו'. אלא שאז הודמנה לו השיחה עם סבו.

בכל יום רביעי נוסע סענדר'ל לבקר את סבו הישיש. יחד לומדים הם משניות, כשבין לבין מתבל סבא את הלמוד בספורים עתיקים וזכרונות מרתקים.

"מה שלומך נכדי היקר סענדר'? כפי שהנה יודע הרי אני בן יחיד להורי שנצלו מהמלחמה האימה באירופא. אני

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ג' - מחיגר (1)

שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

עגלה, ויסע עמהם לליפסיק, ויוכל לעשות המשא ומתן, אף שאינו יכול לילה.

כששמעו המשפחה זאת, הוטב בעיניהם ואמרו: למה לנו לתן לו הספקה? טוב שיהיה לו פרנסה. והלוו לו עוד מעות, כדי שיוכל לנהג המשא ומתן.

ושכר לו עגלה ונאמן ובעל-עגלה ונסע. ובא לקרעטשמע. ואמר הנאמן שילינו שם, ולא רצה. והפצירו בו, והוא עקש אותם ונסעו משם, ותעו ביער ונפלו עליהם גזלנים.

ואותן הגזלנים נעשו עלידי שהיה פעם אחת רעב, ובא אחד לעיר והכריז: מי שרוצה מזונות יבוא אליו ונתקבצו אליו כמה אנשים, והוא עשה בערמה, ומי שהיה מבין בו שאין בו צרך אליו,

מעשה בחכם אחד, קדם מותו קרא את בניו ומשפחתו וצוה אותם להשקות אילנות. גם יש לכם רשות לעסק בשאר פרנסות, אבל בזה תשתדלו, להשקות אילנות.

אחר-כך נפטר החכם והניח בנים, והיה לו בן אחד שלא היה יכול לילה, והיה יכול לעמוד, רק שלא היה יכול לילה, והיו אחיו נותנים לו ספוק די פרנסתו, והיו מספיקים אותו כל-כך עד שנשאר לו.

והיה אותו הבן (שלא היה יכול לילה) מקבץ עליד עליד ממה שנשאר לו מפרנסתו עד שקבץ סך מסים וישב עצמו: למה לי לקבל הספקה מהם? טוב שאתחיל לעשות איזה משא ומתן. ואף שאינו יכול לילה, יעץ בדעתו לשכר לו עגלה ונאמן ובעל-

דָּחָה אוֹתוֹ. וּלְאַחַד הָיָה אוֹמֵר: אֶתָּה תֻּכַּל לִהְיוֹת בְּעַל־מְלָאכָה, וְלָזֶה אָמַר: אֶתָּה תֻּכַּל לִהְיוֹת בָּרַחִים. וַיִּבְרַר רַק אֲנָשִׁים חֲכָמִים, וְהָלַךְ עִמָּהֶם לַיֵּער, וְאָמַר לָהֶם שִׁיְהִיו נַעֲשִׂים גִּזְלָנִים, בְּאֲשֶׁר שִׁמְכָאן הוֹלְכִים הַדְּרָכִים לְלִיפְסִיק, לְבִרְעֵסְלָא וּלְשֹׂאֵר מְקוֹמוֹת, וְנוֹסְעִים בְּכָאן סוֹחָרִים, וְנִגְזַל אוֹתָם וְנִקְבָּץ מַעוֹת. וְנִפְּלוּ עֲלֵיהֶם (הֵינּוּ אֱלוֹ הַגִּזְלָנִים הַנִּפְּלוּ עַל הַבֶּן הַנִּי"ל, שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לַיְלָה, וְעַל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ, דִּהֵינּוּ הַנֶּאֱמָן וְהַבַּעַל־עֲגָלָה).

הַבַּעַל־עֲגָלָה וְהַנֶּאֱמָן, שֶׁהָיוּ יָכוֹלִים לְבָרַח בָּרַחוּ, וְהוּא נִשְׂאָר עַל הָעֲגָלָה, וּבָאוּ וּלְקָחוּ הַתֵּבָה שֶׁל הַמַּעוֹת, וְשִׁאֲלוּ אוֹתוֹ: לָמָּה אֶתָּה יוֹשֵׁב? וְהַנֶּשִׁיב שִׁאֲיֵנוּ יָכוֹל לַיְלָה. וְגִזְלוּ הַתֵּבָה וְהַסּוֹסִים, וְהוּא נִשְׂאָר עַל הָעֲגָלָה.

וְהַנֶּאֱמָן וְהַבַּעַל־עֲגָלָה (שֶׁבָּרַחוּ לְמָקוֹם שֶׁבָּרַחוּ) יָשְׁבוּ עֲצָמָם, בְּאֲשֶׁר שִׁלְקָחוּ פְּרוֹק־לַאֲדִין מִפְּרִי־צִים, וְלָמָּה לָהֶם לָשׁוּב לְבֵיתָם, שִׁיּוּכְלוּ לָבוֹא בְּשִׁלְשָׁאוֹת? טוֹב לָהֶם לִשְׂאֵר שֵׁם

(בְּמָקוֹם שֶׁבָּרַחוּ לְשָׁם), וַיְהִיו בְּכָאן נֶאֱמָן וּבַעַל־עֲגָלָה.

וְהַבֶּן הַנִּי"ל, כָּל זְמַן שֶׁהָיָה לוֹ הַמֶּאֱכָל שִׁלְקָח מִבֵּיתוֹ לֶחֶם יָבֵשׁ שֶׁהָיָה בָּעֲגָלָה (שְׁקוֹרִין סוֹחָרִים) אָכַל אוֹתָם, וְאַחֲר־כֵּן כְּשֶׁכָּלָה וְלֹא הָיָה לוֹ לֶאֱכֹל, יָשָׁב עֲצָמוֹ מֵהַלְעָשׂוֹת,

וְהַנֶּשִׁיב עֲצָמוֹ מִהָעֲגָלָה לֶאֱכֹל עֲשָׂבִים, וְהָיָה לָן יְחִידִי בַּשָּׂדֶה וְנִפְחָד, וְנָטַל מִמֶּנּוּ הַכֶּחַ, עַד שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל אֲפָלוּ לַעֲמֹד, רַק לָרַחֵשׁ (בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁכְּנֹז: רוֹקִין זִיף), וְהָיָה אוֹכֵל הָעֵשֶׂב סְבִיבוֹתָיו, וְכָל זְמַן שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהוֹשִׁיט וּלְאָכַל, הָיָה אוֹכֵל שָׁם, וְאַחֲר־כֵּן, כְּשֶׁכָּלָה הָעֵשֶׂב סְבִיבוֹ עַד שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לְהוֹשִׁיט, הָיָה מִנִּיתֵק עֲצָמוֹ לְהֵלֶן וְאָכַל שָׁם, וְהָיָה אוֹכֵל הָעֵשֶׂב אֵיזָה זְמַן.

שאלות לחידודא

במח 38אך:

מעשה ג' מהיגר (1)

- א. מי הצליח לברוח?
- ☐ החיגר והנאמן
- ☐ הבעל עגלה והנאמן
- ☐ החיגר והבעל עגלה והנאמן
- ב. מה אכל החיגר אח"כ כשכלה האוכל בעגלה?
- ☐ מצא חבילת לחם ישן לאכול
- ☐ היה רק שותה מים
- ☐ השליך עצמו מהעגלה לאכול עשבים
- ג. אחר שהחיגר לן בשדה, היה יכול לעמוד או לא?
- ☐ התרפא והתחיל ללכת
- ☐ כן
- ☐ היה יכול רק לרחוש
- ד. האם למדת את המעשה השבוע?
- ☐ רציתי
- ☐ פעם
- ☐ פעמיים

- א. מה צוה החכם לבניו ומשפחתו לפני מותו?
- ☐ לזרוע פירות
- ☐ לזרוע פירות ולחרוש שדות
- ☐ שישתדלו להשקות אילנות
- ב. הבן החיגר היה יכול לעמוד או לא?
- ☐ לא
- ☐ כן
- ☐ יכול לעמוד רק עם מקל
- ג. איך היה פרנסה לחיגר?
- ☐ קיבץ נדבות
- ☐ לא היה לו מה לאכול כלל
- ☐ אחיו נותנים לו די פרנסה
- ד. את מי לקח עמו החיגר לדרך?
- ☐ בעל עגלה
- ☐ נאמן
- ☐ שתי התשובות נכונות
- ה. מה קרה בדרך?
- ☐ נפל עליהם גולן אחד
- ☐ נפלו עליהם גולנים
- ☐ העגלה נשברה

בעומק המעשה

היכן עוד מוזכר בסיפורי מעשיות על אחד שלא היו לו רגליים ?
איזה ענין מוזכר גם במעשה זו וגם במעשה ב' ממלך וקיסר?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

היכן עוד כתוב בספרי רבינו הק' "איש לא יהיה נעדר" ועל איזה ענין אמר רבינו זאת שם ? חיי מוהר"ן קב"ו, על ראש השנה

מה הקשר בין הצירים אלו, למעשה שספר רבינו הק' - שלמדנו השבוע ?

ויקבלו מתנות גדולות

סביב כל העיר מעינות

הרי לך הספינה שלך

דעם רבינ'ס
מעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה שמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: דעם רבינ'ס ליכט 72-3333-02 * לקבלת הגליון באימיל - m025345040@gmail.com